

SLOVENSKI POROČEVALEC

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Ljubljana, petek 18. maja 1951

LETO XII, ŠT. 115 / POSAMEZNA ŠTEVILKA 5 DIN

NA POTI K OSAMOSVOJITVI DRŽAVNIH GOSPODARSKIH PODJETIJ

V procesu poglobljanja socialističnih družbenih odnosov smo od lanskega junija, ko je bil sprejet temeljni zakon o upravljanju državnih gospodarskih podjetij po delovnih kolektivih, napravili velik korak naprej. Delavski sveti in upravni odbori žive in se kar hitro uveljavljajo. Njihov razvoj je omogočil, da smo vrsto državnih funkcij na področju gospodarstva prenesli na neposredne proizvajalce in gospodarska združenja, s čimer smo bistveno skrbili za državni aparat, kar je prišlo do izražaja v daljnosežni reorganizaciji zvezne vlade in republiških vlad. Pot, ki smo jo prehodili v nepolnem letu, je zgodovinskega pomena ne samo za nas; pomen novih demokratičnih oblik upravljanja gospodarstva sega daleč preko meja naše države.

Pri tem pa ne smemo pozabiti, da smo šele v začetku tistega družbenega razvoja, ki se je začel z izvolitvijo delavskih svetov in upravnih odborov in nas vodi k resnični socialistični demokraciji. Začel se je proces osamosvojitve gospodarskih podjetij, proces pretvarjanja družbene lastnine iz nižje državne oblike v višjo obliko socialistične lastnine pod upravo neposrednih proizvajalcev. Vrsto državnih funkcij na področju operativnega vodenja gospodarstva in planiranja smo že prenesli na delavske svete. Odpirajo pa se nova vprašanja. V novi luči se postavlja vprašanje odnosov državnih organov do gospodarstva. Potrebe po spremembi teh odnosov ne občutimo samo pri večjih podjetjih, marveč tudi v lokalnem gospodarstvu. V teži o organizaciji in delu ljudskih odborov, ki jih je predložil zvezni svet za zakonodajo v razpravo ljudskega odbora, je v središču predlaganih reform prav vprašanje krepitve in utrjevanja samostojnosti lokalnih gospodarskih podjetij in njihovih delavskih svetov tako glede operativnega vodstva, planiranja in razpolaganja z dobičkom. Z reorganizacijo vodstva lokalnega gospodarstva je treba ustvariti pogoje za stalno krepitve samostojnosti lokalnih podjetij in omejevanje delež upravnih organov v operativnem vodenju teh podjetij.

V medsebojnih odnosih med gospodarskimi podjetji je lani ob koncu leta prišlo do pomembnejše osamosvojitve podjetij, ko so le-ta začela sama sklepati pogodbe na podlagi planskih kvot za leto 1951, kar je rezultat opuščanja administrativnega načina planiranja, ki je na sedanji stopnji razvoja postal nepotreben. Postopno uveljavljanje delavskih svetov in upravnih odborov v posle, ki so v zvezi z vodstvom podjetij, terja tudi sprostitev podjetij in odnosov do gospodarskih združenj (direkcij). Razširiti je treba kompetence podjetij in njihovih delavskih svetov, da

bodo lahko pokazale več samostojne iniciative v poslovanju. Prav gotovo ni potrebno, da bi združenja še nadalje upravljala vse komercialne posle v zvezi z nabavo materiala, kakor tudi v zvezi s planiranjem proizvodnje in investicijami. Gospodarska združenja naj bi kot celota nastopala pri nabavi materiala le tedaj, kadar je to potrebno in v interesu podjetij, kakor n. pr. pri uvozu važnih surovin itd. Sicer pa je treba komercialne posle prepustiti podjetjem. Odreč je bojazen, češ da podjetja takih poslov ne bodo zmogla. Na poti k nadaljnji osamosvojitvi gospodarskih podjetij bo prinesla najdaljnosežnejše reforme reorganizacija našega finančnega sistema, ki Nadaljevanje na 2. strani

Lord Lawson, vodja britanske parlamentarne delegacije, med zdravico na kosilu v Ljudski skupščini FLRJ.

Sava je zašumela čez dolinsko pregrado v Mostah

Ze nekaj mesecev je minilo, odkar so začeli postopoma polniti akumulacijski bazen nove hidrocentrale v Mostah. Natančne meritve deformacij pregrade in njenih bokov, ki bi utegnile nastati, zahtevajo časa in smotnosti. Posebna strokovna komisija naših najboljših strokovnjakov hidroelektrike je zato sklenila, da bodo bazen polnili po nekaj metrov in spet izpraznili, znova napolnili višje in spet izpraznili, dokler ne bo končna politve segla do kote 512, kjer sta prečni polji dolinske pregrade in bo voda zašumela čez pregrado v umirjenem tolnu in od tod zbrzela dalje po svoji stari strugi.

Za ta krst pregrade je bilo treba še nekaj skrbnih priprav in dela. Montirali Hidromontaže so urevali tesnila zapornice obtočnega rova, da bi uhajalo čim manj vode. Visoka voda, ki prihaja s planin, kjer se topi sneg, jih je ovirala, da so bili le s skrajnimi napori kos svoji nalogi. Tudi Gradiscevi so morali v posebnem jašku zapornice še nekaj dobetronirati. V ponedeljek so bile vse priprave končane. Zaprli so zapornico talnega izpusta. Dotok Save je bil

okrog 40 kubikov, kar je še enkrat več kakor normalni dotok. V divji tekmi s Savo, ki jih je skušala zaliti, so zmagali delavci Hidromontaže, ki jim je uspelo, čeprav so nekateri stali že bosi v ledenomrzlih pljuskih vode. Zapreti ob zapornici talnega izpusta in jih zatesniti s premogovimi ugaski. Ko jim je deroča voda že izpodnala leseno ogrodje izpod nog, so se po zadnji deski rešili na desni breg.

Umazano, bela Sava je udrla po drugi poti skozi jekleno odprtino zapornice obtočnega rova. Tine Avsenek, ki je pri gradnji centrale od takrat, ko so geodeti prvič premerili navpične skalne stene soteske Kavčke, kjer stoji sedaj pregrada, je pritisnil na gumb stikala in zasakal kolesce kontrolerja. Dvižni mehанизem se je premaknil in 25 ton težka zapornica je počasi zdrsla čez deroč tok Save.

Za zapornico in pregrado je začela voda zastajati. Inženirji in mojstri so še enkrat pregledali tesnila, nato pa so bazen ponovno izpraznili. Ko je voda upadla, se pred zapornico še namerajali ugaskov, in s tem še bolj zatesnili vodj pot. Vse je bilo pripravljeno za končno politve.

V torek ob četrč čez šesto uro je tok Save pod pregrado zopet usahnil. Voda je ves dan naraščala. Ozko a globoko umetno jezero, ki bo segalo gor do Javornika in bo imelo po dokončni dograditvi pregrade čez 5 milijonov kubikov koristne prostornine, je začelo dobivati svojo obliko. Izračunali so, da bo bazen zaradi močnega dotoka napolnjen do vrha pregrade približno okrog pol desete ure zvečer. Na mostu nad pregrado so se ves dan zbirali ljudje in opazovali nastajajoče jezero. Inženirji in tehniki imajo še polne roke dela. Tu so projektant pregrade inž. Juvan, glavni inženir projekta inž. Lavrenčič, gl. inženir kapitalne graditve elektro gospodarstva inž. Mislje, šef gradbišča inž. Omersa in še vrsta drugih strokovnjakov — samih domačih imen.

Toda narašča čez koto 500 in zaliva ustje dovodnega rova, ki vodi v novo centralo, nato čez koto 508, do kamor

Izvolitev novega predsednika mestnega ljudskega odbora v Beogradu

Izvršilni odbor mestnega ljudskega odbora v Beogradu je imel sinoči sejo, na kateri je razpravljal predvsem o preskrbi ter tudi o zadnjem zvišanju cen vina in drugih pijač. Ugotovili so, da so bile te cene zvišane samovoljno. Dosedanji predsednik Izvršilnega odbora Ninko Petrović je podal ostavko zaradi slabega zdravja in za novega predsednika je bil izvoljen bivši minister vlade LR Srbije Djurica Jojkić.

Obisk strokovnjaka gospodarske komisije OZN

V Beograd je prišel g. W. P. C. Schotel, holandski strokovnjak za zdravstvene instalacije in za ogrevanje, ki je prišel v našo državo kot prvi gospodarski strokovnjak po dogovoru z ekonomsko komisijo OZN. Ta dogovor je bil sklenjen v začetku letošnjega leta, ko se je mudil v Beogradu gosp. Gunnar Myrdal, sekretar ekonomske komisije OZN za Evropo. Kot strokovnjak je bil g. Schotel v Jugoslaviji že leta 1930, od leta 1937 do 1940 pa je sodeloval pri ureditvi instalacij v palači nekdanjega Društva narodov v Zenevi.

Z dveh in pol orala zemlje nad pol milijona dohodka

Kmečka obdelovalna zadruga »Granitčar« v Gjalj in Vojvodini je lani posejala 2 in pol orala sirka. Čeprav ga je sejala nekoliko kasno, je s pravilno nego dosegla, da je do jeseni zrasel 2 m visoko. Tako je bil donos dober. Pospravili so 1300 kg sirkove slame, 1400 kilogramov semena za krmljenje živinice in nad 800 snopov sirkovih stebel.

Nato so se zadržniki odločili, da bodo sami izdelovali metle. Dobil so strokovno izvežbanega mojstra, ki so mu pomagale 3 zadrugne. Izdelovali so po 200 metel na dan. Kasneje so delo celo mehanizirali in je še hitreje napredovalo. Tako se je izdelovanje metel končalo v 20 dneh. Napravili so jih nad 3209. Ko so jih prodali, so zanje dobili nad 750.000 din.

Za obdelovanje zemlje, seme, žetev in mlavec so potrebovali le 75 delovnih dni. Za izdelovanje metel so plačali še okoli 70.000 din. Tako so imeli 670.000 din čistega dohodka. In to z dveh in pol oralov zemlje. Prav gotovo je to zgledna iznajdljivost in podjetnost.

Lord Lawson, vodja britanske parlamentarne delegacije, med zdravico na kosilu v Ljudski skupščini FLRJ.

Anglija bo izvedla svoj obrambni program

London, 17. maja (Tanjug). Richard Stokes, novi britanski lord-čuvar pečata in šef novega britanskega oddelka za surovine, je izjavil na tiskovni konferenci, da je Velika Britanija pripravljena izvesti svoj obrambni program. Hkrati je potrdil, da je pričakovati začasno znižanje življenjske ravni, kajti potrebe za obrambo zadevajo celotno britansko proizvodnjo. Stokes, ki je bil od 14. maja na obisku v ZDA, je izjavil nato, da je cilj njegovega potovanja, da prouči vprašanje pomanjkanja in razdeljevanja surovin, o čemer je razpravljal z zunanjim ministrom Achesonom. Šefom uprave za gospodarsko sodelovanje Fosterjem, kakor tudi z drugimi ameriški funkcionarji.

Večer je, Ljudje so se porazgubili le doli ob koncu umirjalnega tolnja. Nadaljevanje na 2. strani

Odhod naše delegacije pri donavski komisiji

Iz Beograda je odpotovala čez Budimpešto v Galac naša delegacija, ki se bo tam udeležila četrtega zasedanja donavske komisije. Ta komisija se sestane 23. t. m. Vodja naše delegacije je pooblaščen minister in načelnik zveznega zunanjega ministrstva Dragoje Djurić.

Novo nasilje albanskih granicarjev

Albanski obmejni organi so na albanski meji pri vasi Beliste, 4 km se severovzhodno od Debra, povzročili novo oboježno provokacijo. Trije albanski vojaki so iz zasede na naši strani kakih 250 m od obmejne črte streljali na našega granicarja Stojana Mitrovića in ga ranili v nogo. Ranjeni granicar je albanske vojake pregnal čez mejo.

PREISKAVA PROTI ARTUKOVIČU V ZDA

New York, 16. maja (Tanjug). Po zahtevi jugoslovanske veleposlanstva v Washingtonu, naj se znani vojni zločinec Artuković izroči Jugoslaviji, so se organi ameriškega pravosodnega ministrstva zanimali za zadevo. Ugotovili so, da so se Artukovičevi prijatelji prizadevali, da bi zanj izposlovali ameriško državljanstvo in celo vložili v nekem kongresnem odboru tak predlog, ki pa je bil kasneje umaknjen.

Poročilo, ki so ga objavili organi ameriškega pravosodnega ministrstva, pravi, da je bila »Neodvisna hrvaška država« lutkovna država, ki so jo ustanovili nacisti, in kateri je nacionalni diktator Pavelić. Ta nacistična lutkovna vlada je napovedala 14. decembra 1941 ZDA vojno. Poročilo dalje navaja, da je jugoslovanska vlada po vojni zahtevala od Velike Britanije izročitev Artukovića kot vojnega zločinca in nacističnega laboratorija. Britanski državni podtajnik za zunanje zadeve je naglasil v svojem poročilu v spodnji zbornici 26. julija 1948, da so te osebe (misli na Artukovića in druge jugoslovanske vojne zločince)

POLITIČNI ODBOR GENERALNE SKUPŠČINE OZN

Razprava o prepovedi izvoza orožja na Kitajsko

New York, 17. maja. (Un. Pr.) Politični odbor Generalne skupščine je danes začel razpravljati o priporočilih Komisije za dodatne ukrepe glede prepovedi izvoza orožja in strateškega materiala na Kitajsko. Prvi govornik je bil sovjetski delegat Jakob Malik, ki je Generalni skupščini odredil pravico, da bi sklepala o tem vprašanju, za katero je po njegovi trditvi pristojno samo Varnostni svet. Ponovil je svoje trditve o napadalnih namelih ZDA nasproti Kitajski in obožil ameriško

vlado, da preprečuje mirno rešitev korejskega spopada. Na koncu je Malik izjavil, da ne bo sodeloval pri razpravi o prepovedi izvoza na Kitajsko, kljub temu pa ni zapustil seje.

Podobne izjave so dali tudi zastopniki satelitskih držav Sovjetske zveze. Ameriški delegat Ernest Gross je zavračal trditve sovjetskega delegata. Izjavil je, da bo sprejel ameriške resolucije o prepovedi izvoza vojaškega materiala na Kitajsko podprlo prizadevanje Združenih narodov za ohranitev miru. Vsekakor pa bo ta ukrep pripomogel k temu, da bo Kitajska sprevidela, kako zelo koristno je zanj, če konča vojno na Koreji. Gross je rekel, da je to po mnenju ameriške delegacije v tem trenutku edini način za miroljubno rešitev korejskega spora. Seja se nadaljuje.

Vojaška konferenca v Singapuru

Singapur, 17. maja (Reuter). Konferenca vojaških predstavnikov ZDA, Francije in Velike Britanije, ki se je začela večer, je obravnavala problem blokade LR Kitajske, vojaške ukrepe v primeru kitajske intervencije v Indokini in stacioniranja manjših britanskih in avstralskih letalskih sil v Indokini.

Uradno poročilo o razgovorih bo objavljeno v petek, ko bo konferenca končana.

Italija bo zahtevala revizijo mirovne pogodbe

London, 17. maja (Tanjug). Konser-vativni »Daily Telegraph«, ki je blizu britanskemu zunanjemu ministru, je objavil davi poročilo, da je Italija sklenila brez odlašanja zahtevati revizijo mirovne pogodbe. Italija bo zahtevala, da se razveljavijo vse določbe mirovne pogodbe razen določb o mejah, kolonijah, reparacijah in človeških pravicah. Glavni smoter revizije naj bi bil, da se Italija glede na njeno udeležbo v Atlantskem paktu, oprosti vse vojaških obveznosti, ki jih vsebuje pogodba in ki jih ima italijanska vlada za žaljive in neopravičljive.

Pričakujejo, da bo Italija predložila svojo zahtevo čez nekaj dni.

Vprašanje revizije mirovne pogodbe je sprožila Italija že februarja med razgovori s francoskim državnikom Plevenom, Schumanom ter meseca marca, ko je francoska vlada v vesu naklonjenosti sprčila to prvo italijansko zahtevo. Casopis pripominja, da to zahtevo Italije močno podpirajo v ameriški kongresu in da italijanska vlada sodi, da je sedaj napočil čas, ko lahko od zahodnih velestil zahteva, naj se končno odločijo o tej stvari.

Zastoj na pariški konferenci

Pariz, 17. maja (AFP). Tudi na večerajšnji 53. seji namestnikov zunanjih ministrov štirih velestil ni bil dosežen nikakršen napredek. Delegati so ponavljali svoje stališče. Seji je predsedval francoski delegat Parodi. Prvi je spregovoril britanski delegat Davies, ki je ponovno zahteval mnenje sovjetskega delegata Gromika o predlogih dnevnega reda, ki so jih stavile zahodne delegacije. Gromi-

ko je odgovoril, da se ne čuti odgovornega za sedanji zastoj in ponovil zahtevo sovjetske delegacije, naj pride na dnevni red vprašanje Atlantskega pakta in ameriških oporišč na Sredozemskem morju. Na koncu je ameriški delegat Jessup opozoril sovjetskega delegata, da vprašanje Atlantskega pakta ni edino, o katerem se delegacije niso mogle sporazumeti. »Delegacije se namreč, je dejal Jessup, »niso strinjale ne s formulacijo o vprašanju oboježnosti, ne o vprašanju demilitarizacije Nemčije«.

Na današnji seji je sovjetski delegat Gromiko strinjal s predlogom zahodnih delegatov, naj rešujejo vprašanja, o katerih ni bila dosežena soglasnost zunanji ministri štirih velestil na svoji konferenci. Gromiko je izjavil, da je treba prepustiti zunanjim ministrom redakcijo točk, ki se nanašajo na oboježnost, Atlantski pakt in ameriška prekomorska oporišča ter demilitarizacijo Nemčije.

Na vprašanje ameriškega delegata Jessupa je Gromiko dejal, da se ne strinja s tem, da bi pod isto rubriko stavili zmanjšanje oboježnosti in demilitarizacijo Nemčije. Predlagal je, naj bi ti dve vprašanji ločili in dodali prijombo, ki ugotavlja, da se še niso sporazumeli, kdaj naj pride na red »demilitarizacija Nemčije«.

Prav do današnje seje je sovjetska delegacija vztrajala na tem, naj bi najpoprej uredili vprašanje demilitarizacije Nemčije kot glavni vzrok nepetosti.

Po mnenju treh zahodnih delegatov je treba novo sovjetsko stališče še proučiti.

Prihodnja seja namestnikov zunanjih ministrov bo jutri.

Preiskava o vohunstvu uslužbenca češkoslovaškega veleposlanstva

Uslužbenec vojaškega zastopstva pri češkoslovaškem veleposlanstvu v Beogradu Jaroslav Nemeš, ki je bil dne 13. t. m. aretiran v zemskem mestnem parku, ko je sprejemal vohunska poročila, je med preiskavo navedel osebo, s katerimi je sodeloval pri vohunstvu proti naši državi. Med aretiranimi je tudi kapetan naše vojske Ljudevit Kovač. Pri uslužbencu češko-slovaškega poslanstva so našli tudi vohunsko gradivo vojaške vsebine. Preiskava se nadaljuje.

Prvih 30 kilometrov mladinske proge

Graditelji prvega sektorja mladinske proge Doboj-Banja Luka so imeli te dni skupaj s strokovnimi delavci, inženirji in tehnikami delovno posvetovanje, na katerem so sprejeli velike obveznosti. Zavežali so se, da bodo do 7. julija, to je do dneva vstaje v Srbiji, zgradili progo in položili tir v dolžini 23 km, tako da bo ta dan prvič pripeljal vlak od Banjaluke do Josavke; do 27. julija, to je do dneva vstaje v Bosni in Hercegovini, pa bodo zgradili še ostal del proge do vhoda v veliki preostali »Tromedja«, kar pomeni, da bo do tega dne zgrajena proga v dolžini 30 km.

Gornji sklep so sprejeli graditelji prvega sektorja po temeljitim posvetovanju ob navzočnosti načelnika operativne štaba za gradnjo proge inž. Vladimira Petronijevića, komandanta glavnega štaba mladinskih delovnih brigad Simića in člana partijskega komiteja za gradnjo mladinske proge Antona Bartola, Direktor železniškega gradbenega podjetja št. 11 inž. Slobodan Korač je prikazal uspehe dosejanega dela. Stevilne delovne naloge so bile izvršene predčasno, čeprav so

se pojavile težave pri dostavi materiala, zlasti spriči slabega vremena v zadnjem času. Na gradbiščih se občutijo tudi pomanjkanje gradbenega materiala in kvalificiranega tehničnega kadra. Največ napov terja gradbišča pri 6. in 10. kilometru, predor »Celinac«, ki ga sedaj betonirajo, pospešeno bo treba zgraditi vrsto podpornih zidov, nekaj velikih vskov in manjših mostov. Za izvršitev teh del ob roku bodo potrebni veliki napori graditeljev.

Udeleženci zborovanja, predstavniki mladinskih brigad in strokovni delavci so soglasno sprejeli predlagano obveznost z vzkliki Titu in Partiji. Po načelnem sprejetju tega sklepa pa so predstavniki posameznih brigad in strokovnega osebja sprejeli v imenu svojih kolektivov še podrobne in konkretne obveznosti, ki jih bodo kolektivno izvršili med tekmovanjem v počasitve rojstnega dne maršala Tita in 10. obletnice ljudske revolucije. Ob zaključku posvetovanja so udeleženci konference še konkretizirali svoje obveznosti s pisarno izjavo. Dosele so v

bodo zgradili do dneva vstaje - 27. julija

dobrem mesecu opravili skupaj 83.800 kubičnih metrov zemeljskih del, položili 4.700 m tira in izvršili obsežna dela pri gradnji posameznih objektov. V tem času so graditelji predora s vhodne strani izkopali 174 m predora »Tromedja« in začeli betonirati predor na vhodni strani. Vse mladinske brigade prvega sektorja so v zadnjem času presegale delovne naloge in danes ni niti ene mladinske brigade na tem sektorju, ki ne bi bila vsaj poljavljena, če že ni dobila naslova udarne brigade. Tudi posamezne sku-pine strokovnih delavcev izpolnjujejo svoje dnevne norme s 130 do 140%. Z zgraditvijo prvih 30 kilometrov proge od Banjaluke do predora »Tromedja« bodo znatno olajšana obsežna dela pri gradnji tega velikega predora, pri katerem je odvisna pravčasna zgraditev celotne proge Doboj-Banja Luka.

VREME

Davi je bilo v Primorju še pretežno oblačno vreme, v ostali Sloveniji pa so nastopile močne razjasnitve z megljo po kotlinah. Najnižja temperatura je bila 9°C na Jezerskem. Zračni pritisk je znašal davi ob 7. uri v Ljubljani 734,2 mm, temperatura z zraka 5,5°C, najnižja temperatura 5,9°C, relativna vlaga 99%, vidljivost 900 m, slaba megla.

Navedeno za soboto: Pretežno sončno, toplo poletno vreme. Temperatura v Primorju ponovi 9°C, podnevi 19°C, v ostali Sloveniji ponovi 11°C, podnevi 20°C. V apsihkih in predalpskih dolinah nevarnost snega.

V MARIBORSKI OKOLICI SO v nekaterih krahih POSADILI VEČ KROMPIRJA KAKOR LANI

V letošnji pomladanski setvi v okraju Maribor okolici so kmetje krepko zagrabilo za delo. Doslej imajo že nad 95% posejane zemlje. Prav tako bodo tudi državna posestva kmalu končala. Lep delovni polet pri letošnji pomladanski delih so pokazale še industrijske ekonomije in če bi prejšnji teden ne nagajal dež, bi bila tudi njihova zemlja že vsa posejana. Zaostala pa so pomladanska dela na zadruženem polju, saj so kmečke delovne zadruge doslej obdelale komaj polovico svoje zemlje. Vzrok je med drugim tudi to, da so združniki n. pr. prej obdelali in poskrbeli za svoje njive (ohišnice), na drugi strani pa tudi slabo krmljena družna živina ni bila vsem naporom kos. Da se pa bo delo tudi na združenem polju pospešilo, je okraj mobiliziral vse traktorje državnih posestev in združenega sklada, da bodo priskočili združenam na pomoč.

Ob setvenem pregledu je okrajna komisija ugotovila, da v mariborskem okraju ogroženih setvenih površin ni. Če je bil še kje kak kosček neobdelane zemlje, je bilo takoj mnogo interesentov zanj, saj si danes tudi nekmetovalci (razni delavci, obrtniki

Pozabljen bogastvo v naših gozdovih

V naših gozdovih leži veliko bogastvo, saj dobivamo za dragocen les največ delov, ki so nam potrebne za razne nabave iz inozemstva. Naša lesna podjetja se mnogokrat ne zavedajo tega, da za les vse premalo skrbijo. V bližini Ribnika pri Novem mestu trohni in gnije že nad dve leti mnogo črsovine in oglja. Prav tam je izpostavljen vsem vremenskim nevarnostim okrogli les raznih dimenzij čez vrata vseh stani v milijone. Le kdo je kriv, da bo uničena toliko dragocenejša lesa na škodo našega izvoza in ljudskega premoženja?

Oglejte si razstavljeni Triglavsko panoramo!

Ljudje se dni ustavljajo pred izložbo Mladinske knjige, kjer je v pasaji nebotičnika razstavljen triglavska panorama. Stridelna panorama je plod dve in poltisoč letnega dela, ki je upokojenega strokovnjaka učitelja in pisarja Mladinske knjige, strokovnjaka dr. Melika in dr. Bohinca sta delo pregledala in ugotovila, da je Mazi ustvaril veliko delo, vredno, da se z njim čimprej seznanijo širša javnost. Mazi je kot doboletnik član Planinskega društva v Ljubljani in panoramo ponudil v nakup najprej društvu, ta pa zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev panorame ne more odkupiti. Zlasti dijastvu in planincem bi bila zanimiva panorama zelo dobrodošla, saj je to namena kartograf Mazi tudi napravil. Morda se bo našlo toliko sredstev, da bo triglavska panorama ki jo je izdelal avtor s tolikim trudom in požrtvovalnostjo, kljub vsemu kmalu nastisnjena.

Ali ste že uganili, kaj kaže slika? Zdravnik, ki si ni bilo preveč težko, saj ste gotovo videli, da smo tudi mi hoteli zdraviti krompir, ki nam ni bil všeč. Vse to morajo milenični in milenični - podoficijni nositi na obeh sprednjih delih obravnava krompirja, ki nam ni bil všeč. Glavni namen tega ukrepa ni bil samo okrepitei notranjo disciplino med pripadniki ljudske milice, ampak omogočiti tudi državljanom, da v primerih nepravilnega ravnanja mileničnega javno pristopijo organom njegovega števika.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR Petek, 18. maja: Duhavka, Aleksander, 18. maja. Sobota, 19. maja: Vitoslava, Celestin. SPOMINSKI DNEVI 18. maja 1881. - Rojen slikar Ferdo Fesle, umrl 28. julija 1948. 12. maja 1942. - Izvoljen odbor OF in glavni štab slovenskih partizanskih čet sta odšla na osvobodno ozemlje. 18. maja 1944. - XV. divizija je osvobodila Trebnje. Rektorat univerze v Ljubljani razpisuje mesto bibliotekarja in Institutu za slovensko filologijo Filozofske fakultete. Kandidat za to mesto mora biti diplomiran slavist. Prijave je vlagati pri Rektoratu univerze v Ljubljani v roklu 14 dni od dneva objave v Uradnem listu LRS. 1932-n. Direktorij ustanov Medijske visoke šole v Ljubljani sporoča, da pljučni oddelek interne medicine do preklica ne sprejema moških pacientov zaradi čiščenja prostorov; ponovno sprejemanje bo objavljeno. 1387-n. Novi zvezki sloven. narodnih pesmi, prirejeni za klavir, harmonijo, harmoniko in petje, 21. zvezek. Vabljena v Ljubljani, Prešernova cesta 21. 1384. Telovadno društvo "Triglav", Ljubljana. Zg. Siska, ima ob sobotah in nedeljah ob 20. do 23. plesne vaje v dvorani pri Martinu. Igra priznani plesni orkester. Buffet zložen. Vabljena v Planinsko društvo Ljubljana - koča obvešča planince smučarje, da bo koča pri Triglavskih jezerih z 19. majem do nadaljnjega zaprta. 1381. Želovadno društvo Ljubljana I. Narodni dom, priredil v soboto, 19. maja ob 20. ples. Vabljena. - Odbor. 1383-n. III. občni zbor Potrošniške zadruge z o. J. rajona I. Ljubljana bo v soboto, 26. maja (ne v petek, 23. maja), 2382-n. Upokolenec iz Litije in okolice. Udeležite se polnočnega glasbenega obnege zboru podružnice Društva upokojencev za okoliš Litija, ki bo v torek, 22. maja ob 15 v Kino dvorani v Litiji. Artistično plesno orkester "Cirkus" iz Beograda gostuje v Ljubljani v Tivolcem parku od 17. maja dalje. Predstave vsak dan ob 20. uri. Ob četrtek, sobotah in nedeljah pa ob 16.30. 1388-n. PREDAVANJA Centralna ljudska univerza in društvo inženjrov in tehnikov v petek, 18. maja predava univ. prof. dr. inž. Golobček MLO. Naslov predavanja je: Vodne sile LRS in njena največja hidrocentrale. Predavanje bo spreminilo v diaprojektivno vrsto se bo v predavalnici fizikalnega oddelka (vhod iz Gosposke ulice) ob 20. Vabljena! 1381-n. GLEDALIŠČA DRAMA LJUBLJANA Sobota, 19. ob 14.30: Cankar: Pohujšanje v dolini šentiljorjanski. Zaklj. predstava za izvenljudijske gimnazije (Novo mesto, Brežice itd.). - Ob 20: Kozak: Profesor Klepec. Zaklj. predstava za LMS. Nedelja, 20. ob 20: Jonsom: Volpone. Izven in za podetelje. OPERA Sobota, 19. ob 20: Mozart: Dom Juan. Abonma red B. Nedelja, 20. ob 20: Puccini: Tosca. Gostovanje Valerije Heybaiove. Izven in za podetelje. KUD FRAN LEVSTIK Vič, Ljubljana Sobota, 19. maja ob 20: Svoboda: "Poslednji mož. Veseliga v 3 dejanjih. Nedelja, 20. maja ob 20: Svoboda: "Poslednji mož. Veseliga v 3 dejanjih. Predprodaja vstopnic danes ob 18. do 20. pri bližnjem v domu in eno uro pred pričetkom predstave. - V nedeljo tudi dopoldne ob 10. do 12. 1371. MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE Sv. Jakoba trg Petek, 18. maja ob 18: dr. Jan Malik: "Zogica Marogica. - Predprodaja Sobota, 19. maja ob 18: dr. Jan Malik: "Zogica Marogica. - Predprodaja VESELI TEATER 90 LJUBLJANA Ljubljana: Dom sindikatov Petek, 18. maja ob 20.30: stari in zadnja predstava v Ljubljani spreda št. 2. Predprodaja vstopnic je še v kinu "Moskva" ob 10. do 12. in dve uri pred predstavo pri bližnjem Doma sindikatov, Miklošičeva cesta. Veseli teater 90 v Ljubljani gostuje: Murska Sobota: Kino dvorana. Sobota, 19. maja ob 19. in 21. Nedelja, 20. maja ob 11. mladinska predstava Ormož. Prosvetni dom. Nedelja, 20. maja ob 17. Lutomer: Titov dom. Nedelja, 20. maja ob 20. Petek: Titov dom. Ponedeljek, 21. maja ob 19. in 21. 1369-n. SKUD TINE ROZAN, LJUBLJANA gostuje na Vrhniki in Cankarjevem domu. Nedelja, 20. maja ob 20.30: Schiller: Kovarstvo in ljubezen. - Režija: Edvard Gregorin, član drame SNG. PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ Sobota, 19. maja ob 18: Prežihov Voranc: "Prenjakovic. Zaključena predstava za tovarno "Inteks". Nedelja, 20. maja ob 16: Prežihov Voranc: "Prenjakovic. Izven za podetelje. KINO SPORED KINOPREDSTAV NA RAZSTAVIŠČU 10. LETNICE OF ob 18. do 23. maja 1951 Dopoldan: - Ljubljana pozdravlja osvoboditelje - Maščujmo in kaznujmo. - Ob 11: Barba Zvane. Popoldan: v boju z plan. - Na granici. - Barba Zvane. Film se predvajajo nepretrgoma od 10 do 13 in od 14. do 21. - Skupine nad 50 oseb, ki bodo želele, se bo predvajal tudi film Slavica. 1343-n. LJUBLJANA - UNION: prediera ameriškega barvanega filma "Tisoc in ena noč". Kratk film: "Barba s strmino". Predstave ob 15. 17. in 21. Predstava vstopnic od 14. dalje. - MO-

veleke potrebe po semenskem krompirju, čim pa se je odpravila obvezna oddaja, je bilo nemah krompirja dovolj. Se vedno pa primanjkuje umetnih gnojil, ki z njimi se ni moglo zadostiti vsem potrebam. Veliko je popravševanje po dušiku in kaliju, pohorski kmetje najbolj povprašujejo po dušiku, ki ga terja njihova zemlja. nižinska pa pretežno kalij in fosfor, ki sta zlasti potrebna za krepko rast rži, da ne poleže. Dosedanje deževno vreme zaenkrat še ni kaj škodljivo vplivalo na rast. ad.

"Proleter" v Ljubljani

Da se razumemo! Ne gre za kakšno športno društvo, temveč za industrijsko tepla in šešira "Proleter" iz Zrenjanina, ki je ta ponedeljek odprla v Ljubljani svoj tretji prodajalni v državi (dve sta v Beogradu). Marsikdo pri nas, ki je že čital v dnevnem časopisu o "Proleterju in njegovi proizvodnji, si je pač rekel da

nima od vsega teža nič, ker izdelkov te tovarne vsaj pri nas doslej ni bilo mogoče kupiti. No, od ponedeljka danes je v Ljubljani urejena izlozba že omenjene prodajalne splošno pozornost. Promet, ki so ga opravili prve tri dni, je že do ene tretjine sprostil skladišče in presejal po besedah zastopnika tovarne, Dragutina Filipovića vsa pripravljenosti.

To ni čudno. Ne samo velika izbira, temveč tudi prijazna postrežba in solidne cene pritekujejo kupce, ki si podajajo ključko pri vhodu. Na zalogi, katero spremljajo dodatno, imajo tekače predposteljnike in preprose vseh vzorcev, barv ter velikosti izdelovalnega tipa bukje, velvet, žakard, smirna, bohara in perzijskega tipa. Vse to so strojni izdelki iz čiste prave, in drugorazredne volne. Izjemni sta samo bukje in velvet, pri katerih je osnova iz motyova. Kako komplicirano je n. pr. izdelovanje preproga tipa bohara, dokazuje omenjena vredna malenkost, da ima kvadratni meter tet preprogo 1200 voln.

Posobnost svoje vrste so preproge po švicarskih in švedskih vzorih - ročni izdelki iz čiste volne v raznih barvah in velikostih. Glede cen naj navedemo le dva primerka: predposteljnik tipa bukje v velikosti 1,39 x 0,70 stane 1456 din, isto vrstna preproga 2 x 3 m pa 9600 din. Seveda je mogoče vse to kupiti tudi na industrijske in kmetijske trgovine, katero spremljajo dodatno, imajo tekače predposteljnike 291 oziroma 510 din in preproga 1920 oziroma 3360 din.

Na zalogi imajo tudi razne klobuke, bareke in šušnje iz različne dlake ter čiste volne. Moskvi klobuki se odlikujejo od ostalih oblik kakršnih smo doslej znanjali v Ljubljani. Prodajalca "Proleter" je zbudila veliko zanimanje tudi pri tujcih. Vodstvo prodajalce je že prejel ponudbo da odpre prodajalno predstojalniki 291 oziroma 510 din in preproga 1920 oziroma 3360 din.

Na Goriškem so češnje po 35 din

Na goriškem trgu je padla cena češenj na 35 do 40 din za kilogram. Posamezne trgovine med seboj celo ostro tekmujejo. Ne samo v cenah, temveč tudi v dobri postrežbi. Splošna kmetijska zadruga je n. pr. prodajala v Solkanu krompir po 28 din, toda že naslednji dan ga je imela potrošnika za daljši večji količino po 24 din. Cene 6 tednov starim purlikom so v enem tednu padle za okrog 500 din na 2500 din, cena goveje živine pa je poskočila za 20%. Pri čem mesa je uspešno konkurirala samo trgovina drž. posestev, ki je prodajala teletno po 130 din in tudi drugo meso ceneje, kakor ostale mesnice. Jajčica so bila po 8 din, medtem ko stanejo drugod 10 din, v Sempetru pa celo 12 din. Razmeroma drago je še rdečo zeljenjavo, saj stane solata 30 din kilogram.

Presenečenje v Trzinu

Te dni so trziške mesnice polne mesa. Govedina je po 140, svinjina po 250, svezja slanina po 360, satelate po 20 din za kos in kravnke kiobase po 70 din. Nikjer ni navaja, kako da daljši predstojalniki 291 oziroma 510 din in preproga 1920 oziroma 3360 din.

Novo okrevališče za železnitarje

Železnitarji bodo letos dobili novo okrevališče. V Petrovem brdu bodo obnovili stare italijanske vojašnice in jih preuredili v okrevališče. Kraj je oddaljen približno uro hoda od postaje Podrbo in je z ozirom na čist gorski zrak in prijetno lepo posebno primeren za odmor lutih, ki so preboleli težko bolezen ali pa so drugače potrebni miru in počitka. Okoliš je zelo zdravilno in je in bo v tej sezoni služilo svojemu namenu.

PRESKRBA OPOZORILO

Opozorjamo trgovsko mrežo in kupovalce občinstvo, da veljajo v smislu navodil uradnega lista FLRJ št. 23/242-51 z dne 9. V. 1951 denarni boni, izdani za kupovanje živil z 80% popustom za nabavo vseh živil, in to v trgovski mreži državnih trgov in podjetij, ki se zbirajo v državnih kmetijskih posestev LRS in poslovalnic združenih skladov ter kmetijskih združ splošnega tipa. Podjetja so dolžna obvestiti malo prodajno trgovsko mrežo o prednjih določilih odtodbe ter na svojih prometnih prizidkih, razpisnih listih in v drugih sredstvih objaviti izdane predne bone lenit ali z zigosanim označevati, temveč, da morajo oddati bone o dnevnem obračunu svojih upravi podjetja. - Urad za cene poverjenstva za trgovino in preskrbo MLO.

OBVESTILA

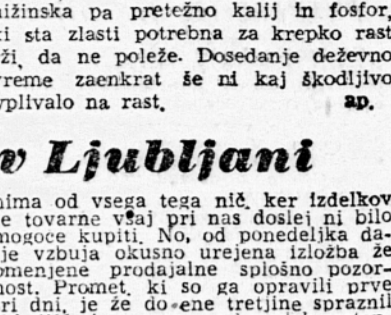
Rektorat Univerze v Ljubljani razpisuje na Filozofski fakulteti mesto rednega profesorja za stolico za filozofijo, mesto rednega profesorja za zgodovino starega veka pri stolici za zgodovino, mesto izrednega profesorja za slovensko zgodovino pri stolici za zgodovino, mesto rednega profesorja pri stolici za arheologijo, mesto rednega profesorja za etnologijo, mesto izrednega profesorja pri stolici za slovenski jezik, mesto doenta ali izrednega profesorja za nemški jezik in književnost pri stolici za germanistiko, mesto rednega profesorja za srški jezik in književnost pri stolici za klaslično filologijo. - Prijava, opremljena s predpisanimi dokumenti, je vlagati pri Rektoratu univerze v Ljubljani v roku 14 dni od dneva objave v Uradnem listu LRS. 1353

MALI OGLASI

NATAKARICO srednje starosti sprejme s 1. junijem gostilna "Sokol", Ljubljana, Mestni trg. 3043 EMAJLIJAN STEDILNIK, bel. prodam. Vprašati pri vratarju v Triglavski tiskarni, Dalmatinova ul. 3044

DELOVNI JUBILEI TOV. ADOLFA DOLAKA

Letos aprila je minulo 50 let, odkar vzgaja naraščaj strokovni učitelj strugarstva Adolf Dolak. Rodil se je na Češkomoravski visokini, v nasebini sredi gozdov 1.1878. Bil je zelo nadarjen učenec. Studij na specialni strgarski šoli na Du-

naju mu je prinesel srebrno kolajno. Leto 1901 je nastopil prvo službo, in to v Ljubljani. Kmata je odšel v Bozgarje, kjer je organiziral strgarske šole. Leto 1904 se je vrnil v Ljubljano in dobil službo na Državni obrtni šoli, kateri je posvetil vse svoje moči. Na tej šoli je poučeval do upokojitve pred 4 leti.

Spisal in izdal je Mizarški priručnik, v tisku pa je njegova Tehnologija lesa. Se danes, ko stopa v 72. leto, poučuje z mladostno vneto horararno na šoli za učence v gospodarstvu lesne stroke in na šoli za umetno obrt.

Ob tej obletnici mu vsi njegovi stanovski tovarši in hvaležni učenci iskreno čestitajo in želijo še mnogo srečnih in uspešnih let.

Pionirji - fotoamaterji razstavljajo

Člani pionirske fotosekcije na državni mladih gimnaziji v Zagorju so dovršili trimesečni teoretični in praktični fotoamaterski tečaj. Tečaj je v okviru zagorskega amaterskega fotokluba vodil s prav dobrim uspehom tov. Herman Miklić. Ob koncu solskega leta bo vseh 22 tečajnikov priredilo dnevnih letovanj za naše otroke in počinčev. V vseh treh krajih imajo že komisije, ki so poskrbele za prostor za letovanje, izbirajo otroke, ki bodo prišli v poštev in denarna sredstva. Skleneno je da pomotno motornega dvigala v vsaki ložek, ki lahko nanekrat dvigne 350 ton. Vse tri maone so poskodovane in razbite, zato jih bodo kot staro železo pretopili. Na ta način so potanljaj predjetja "Brodospase pridobili naši črni metarjurgiji 450 ton železa.

Zene skrbijo za letovanje naših otrok

Postojane žene, kakor tudi žene v Cerkljani in St. Petru na Krašu so na zadnjih sestankih razpravljale o tem, kako bodo organizirale dnevnih letovanj za naše otroke in počinčev. V vseh treh krajih imajo že komisije, ki so poskrbele za prostor za letovanje, izbirajo otroke, ki bodo prišli v poštev in denarna sredstva. Skleneno je da pomotno motornega dvigala v vsaki ložek, ki lahko nanekrat dvigne 350 ton. Vse tri maone so poskodovane in razbite, zato jih bodo kot staro železo pretopili. Na ta način so potanljaj predjetja "Brodospase pridobili naši črni metarjurgiji 450 ton železa.

Iz morja so dvignili 450 ton železa

Potapljači podjetja "Brodospase so te dni očistili pristanišče Rase in Opato. Med leti priložnosti so z motornega dvigala dvignili tri železne maone, s katerimi so Nemci na manjše razdalje prevažali vojni material in vojaštvo, a so jih na begu potopili. Vsaka maona tehta 150 ton. Potapljači so jih dvignili s pomočjo motornega dvigala v vsaki ložek, ki lahko nanekrat dvigne 350 ton. Vse tri maone so poskodovane in razbite, zato jih bodo kot staro železo pretopili. Na ta način so potanljaj predjetja "Brodospase pridobili naši črni metarjurgiji 450 ton železa.

PRODAM skoraj nov harmonij, štiri in pol oktavn, z dvema registri, in navadno tritonsko harmoniko. Zupančič, Zala, dala 23. Litija. 3048

POZABljena JE BILA 8. maja v via. kraj, ki petje ob 14.30 Ljubljana-Jesenic, aktivka, Poštenega najditelja nam program, naj jo vrne na naslovi razviden, za plačilo. I. je v njej. 3045

GOSPOD. POMOCNICO pridno in pošteno, sprejemem k članski družini. Naslov v Slov. poročevalcu, Celje.

BRIVSKEGA POMOČNICA, dobrega delavca, sprejemem takoj ali po dogovoru. Barba Ivan, frizer, Sloven. Gradec.

NA POSTJI v telovadnici celice sem pozabila listino z življenjepisom, boni in slikami. Poštenega najditelja prostim, da mi vrne za nagrado. Ema Mlakar, Jesenkova 10, Ljubljana. 3099

ZAMENJAM enosobno stanovanje s kabinetom v Beogradu z enakim ali dvo-sobnim v Ljubljani. Naslov v oglaš. oddelku. 3095

POSTENA ZENSKA liče sobo in bi v prostem času pomagala v gospodinj. stvu. Naslov v ogl. odd. 3094

HISNIK v Seienburgovi ulici 4 zamenja stanovanje za hišnika ali privatno. - Kuna, 25. 3098

KUHINSKO KREDENCO, novo, prodam. Naslov v ogl. odd. 3093

NASEL SEM zapeljato uro. Naslov v oglaš. oddelku. 3131

PRODAM GRADL (plastni) za dve sobi in toaletni na točke. Naslov v oglaš. oddelku. 3092

GOSPOD. POMOČNICO, večko kuhe in vseh hišnih del, staro od 30 do 40 let, liče 3 članska družina. Javiti se vsak dan od 15 do 16. v Nunski ulici št. 21. pritišči. levi. 3091

MOSKO KOLO italijanske znamke, prodam. Ogled od 7. do 14. ure kartozje. "Albar, Mirje 4. 3090

PRAVO KAVO kupuje kavarna "Emona" v Ljubljani. 3089

UMRLI Pogreb tov. IVANA OZBIČA bo v petek, 18. maja ob 15.30 in ne ob 14.30. Sindikata podružnica, Upravni odbor, Delavski svet in Uprava Ljubljanske tovarne hranil v Ljubljani sporočajo, da je nenadoma umrl njihov tovarni predstavnik in član društva, Ivan OZBIČ, strojni ključavničar. Pogreb bo v petek, dne 18. maja ob 15.30 v Zal. Ohranili ga bo v trajnem spominu. 1356-a

Vsem prijateljem in sorodnikom naznjam žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena mama IVANKA GAMS rod. BENEDEVIĆ. Pogreb bo 19. maja ob 18. na mestnem pokopališču v Celju. Zalujoči: mati Marija, sinova Boris, Zdenko, brat, sestra ter ostalo sorodstvo. 1357-a

V nezmenjeni žalosti naznjam, da je dolineca po dolgi bolezni naša zlata mamica, stara mama, hčerka, tašča, sestra, svakinja in tetja MARIJA SPEHAR rod. HUDNIK. Pokojna leži do časa pokojna na Zalah v kapelici sv. Marije. Pogreb bo v nedeljo ob 11.55. Hise žalostni Hradečekova cesta 38 na pokopališču v Stepanju vas. Ljubljana, Kranj. Zalujoči: hčerka Majda, sin Franc, vnuk France, snaha Joža, družine Spehar, Hudnik, Vertel, Zmahar in ostalo sorodništvo. 1358-a

VOZNI RED avtobusnega prometa v Sloveniji

Z dnem 20. maja 1951 se spremenijo vozni redi na naslednjih avtobusnih progah:

Table with bus routes: LJUBLJANA-POLHOV GRADEC, LJUBLJANA-IG-IBKI MLIN, LJUBLJANA-VRANSKO, LJUBLJANA-GORICA

Table with bus routes: BOHINJSKA BISTRICA-ZLATOROG, KRANJ-JEZERSKO, KRANJ-GOLNIK, ŠKOFJA LOKA-ZIRI

Table with bus routes: ŠKOFJA LOKA-ZELEZNIKI-ZALI LOG, ŠKOFJA LOKA-CERKNO

Table with bus routes: LITJA-TREBNJE, BLEED-LESECE, kolodvor

Table with bus routes: KOČEVJE-OSILNICA, KOČEVJE-STARI TRG OB KOLPI

Table with bus routes: KOČEVJE-TRAVA, STARI TRG OB KOLPI-CRNOVELJ

Table with bus routes: STICNA-DVOR-NOVO MESTO, NOVO MESTO-DOLENSKE TOPLICE

Table with bus routes: NOVO MESTO-CRNOVELJ-VINICA, NOVO MESTO-KRŠKO-NOVO MESTO

Table with bus routes: KOSTANJEVICA-KRŠKO-NOVO MESTO, BREZICE-NOVO MESTO

Table with bus routes: BREZICE-KRŠKO-SMARJESKE TOPLICE, BREZICE-CATEZKE TOPLICE

Table with bus routes: BREZICE-BIZELJSKO-SV. PETER POD SVETIMI GORAMI, BREZICE-NOVO MESTO

VOZNI RED avtobusnega prometa v Sloveniji

Z dnem 20. maja 1951 se spremenijo vozni redi na naslednjih avtobusnih progah:

Table with bus routes: LJUBLJANA-POLHOV GRADEC, LJUBLJANA-IG-IBKI MLIN, LJUBLJANA-VRANSKO, LJUBLJANA-GORICA

Table with bus routes: BOHINJSKA BISTRICA-ZLATOROG, KRANJ-JEZERSKO, KRANJ-GOLNIK, ŠKOFJA LOKA-ZIRI

Table with bus routes: ŠKOFJA LOKA-ZELEZNIKI-ZALI LOG, ŠKOFJA LOKA-CERKNO

Table with bus routes: LITJA-TREBNJE, BLEED-LESECE, kolodvor

Table with bus routes: KOČEVJE-OSILNICA, KOČEVJE-STARI TRG OB KOLPI

Table with bus routes: KOČEVJE-TRAVA, STARI TRG OB KOLPI-CRNOVELJ

Table with bus routes: STICNA-DVOR-NOVO MESTO, NOVO MESTO-DOLENSKE TOPLICE

Table with bus routes: NOVO MESTO-CRNOVELJ-VINICA, NOVO MESTO-KRŠKO-NOVO MESTO

Table with bus routes: KOSTANJEVICA-KRŠKO-NOVO MESTO, BREZICE-NOVO MESTO

Table with bus routes: BREZICE-KRŠKO-SMARJESKE TOPLICE, BREZICE-CATEZKE TOPLICE

Table with bus routes: BREZICE-BIZELJSKO-SV. PETER POD SVETIMI GORAMI, BREZICE-NOVO MESTO

Sprememba voznega reda avtobusnih prog SAP Maribor

20. maja nastopijo spremenjeni vozniki na sledenih avtobusnih progah, ki jih vzdržuje SAP - Maribor

Table with bus routes: Proga Maribor-Murska Sobota, Proga Maribor-Sv. Peter pod Sv. gorami

Table with bus routes: Proga Maribor-Sv. Peter pod Sv. gorami, Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava

Table with bus routes: Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava, Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava

Table with bus routes: Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava, Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava

Table with bus routes: Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava, Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava

Table with bus routes: Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava, Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava

Table with bus routes: Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava, Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava

Table with bus routes: Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava, Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava

Table with bus routes: Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava, Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava

Table with bus routes: Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava, Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava

Table with bus routes: Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava, Proga Maribor-Beltinci-D. Lendava

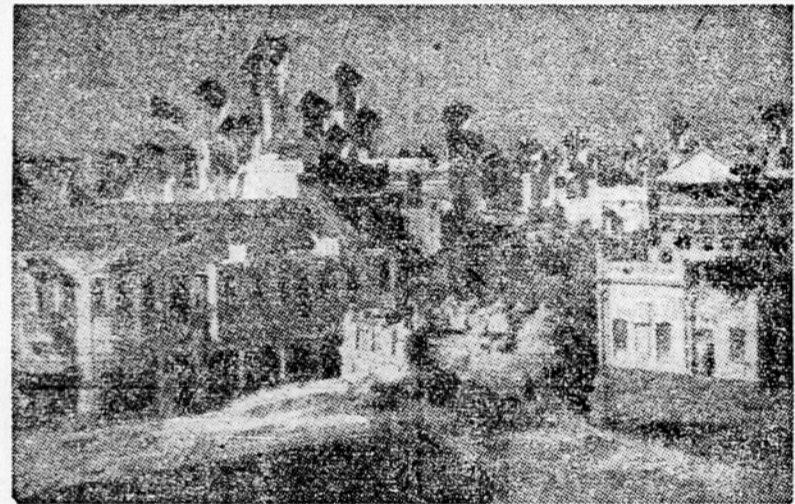
DEŽELA CISTI

Pakistan, mlada država z dolgo preteklostjo, s katero je navezala redne diplomatske stike tudi FLRJ (naš prvi poslanik Obrad Cicmil je prispejal v Karači prejšnji teden), je 15. t. m. praznovala tri in polletnico svoje samostojnosti.

Ime države sestoji iz začetnik črk, štirih, zahodni Pakistan tvorečih pokrajin, to so Pandžab, Afganija, Kašmir in Sing, in iz končnice pete pokrajine Beludžistan. V domačem Urdu jeziku pomeni Pakistan dežela čistih. Po številu prebivalcev (80 milijonov) je Pakistan peta največja država na svetu in pride po vrstnem redu takoj za Kitajsko, Indijo, ZSSR in ZDA ter je največja mohamedanska država na svetu, saj prebiva v njej več mohamedancev kot v vseh ostalih mohamedanskih državah skupaj.

Ko se je Indija osvobodila angleškega despotstva, je sklenil indijski kongres leta 1947 razdeliti Indijo po veri in narodnosti v dve samostojni narodni državi: v Indijo ali Hindustan in v Pakistan. Slednji se deli na dva dela, ki sedita kot dva otoka na ravninah Indije, v zakodni in vzhodni Pakistan.

Zahodni Pakistan obsega zgoraj navedenih 5 pokrajin in se razprostira od zasnženih vrhov pogorja Karakorum čez dolino reke Ind do obale Arabskega morja. Od podnožja Hindukusa na zahodu pada pokrajina v zelenih terasah do zelenih, s mirnimi poraščenih pašnikov, na katerih se pasejo debelopaste ovce, pa tja do bogatih sadjovnjakov in žitnih predelov pateročin Pandžab. V soteskah divjeramentnega Beludžistana, kjer žare goli, od sonca ožgani gorski vrhovi v rumenkastorjavnih in škrlatnih barvah, pa uspeva konjereja znanih Baluh in Dani plemen in sadjarstvo: melone, datiji, breskve, vijšnje, slive in granatna jabolka, pa tudi grozdje. Suho planoto Sind na jugu obrobijo zasnženih kamniti grebeni ob obali Oceana. Podnebje je celinsko, pozimi sicer zmrzuje, vendar pa nikoli ne sneži, poleti pa je podne-

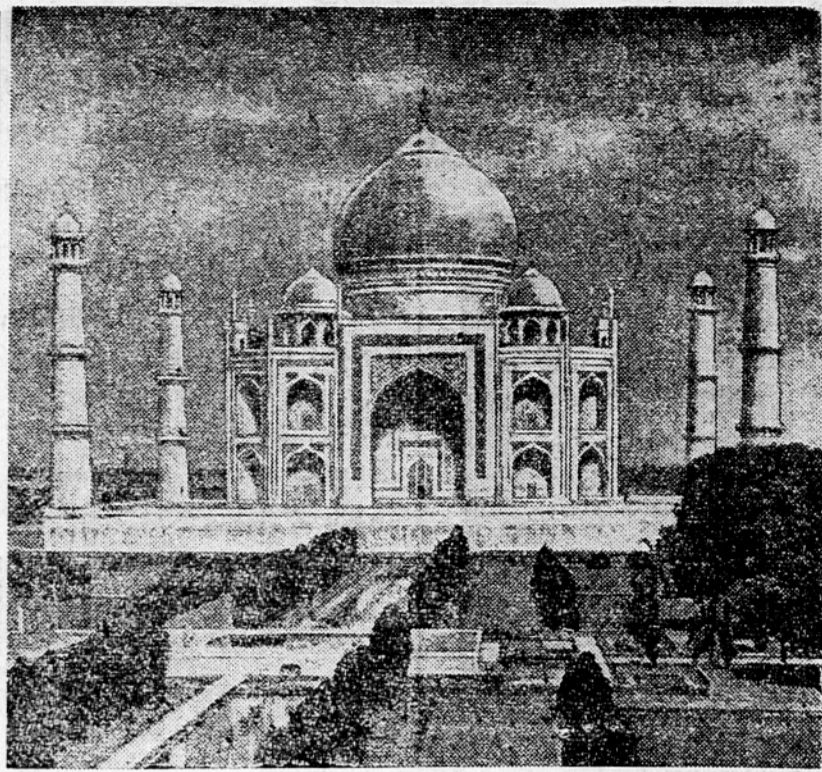

Pogled na pakistanski Hyderabad v pokrajini Sind. Dimnikom podobne naprave na strehah so v rešnici nekakšni ventilatorji, ki hladijo notranjost hiš v zelo vročih poletnih dneh.

vi neznozna vročina, medtem ko so noči izredno hladne.

Vzhodni Pakistan, to je vzhodna Bengalija, leži na vzhodni strani Indije ob ustju veletokov Gangesa in Bramaputre med zahodno Bengalijo in Burmo. Oba veletoka poplavljata vsako leto ravninske predele in odlagata na njih črno blato, ki je izredno rodovitno. Zaradi stalnih poplav si gradijo prebivalci svoje kočice na malih otokih, ki segajo nad vodno gladino. V rodoviti vzhodni Bengaliji prebiva več kot polovica celotnega prebivalstva Pakistana, zgoščena na dobri sedmi celotne državne površine. Na močvirnatih tleh bujno uspevata riž in juta. Tu pridelujejo 80% svetovnega pridelka jute, in sicer do 10 milijonov bal po 180 kg na leto. Dežela ima dve žetvi, prva je v mesecu decembru, druga pa poleti meseca junija in julija. Zaradi poplav morajo kmetje čisto prečkati svoja polja v čolnih in tako obratiti riž in juta. Na jugu pa se razprostirajo džungle Sunderban — dom tigrov, leopardov, medvedov in divjih marsejav.

Razdelitev Indije na dve veliki narodni državi je važen mejnik v nje-

Muslimanska džamija v Agra

nem zgodovinskem razvoju. Prvotno so na velikem indijskem polotoku živele vse do podnožja Himalaje številna hindska plemena, ki so bila sprva budistične, pozneje pa bramanške vere. Leta 711, skoraj sto let potem, ko je začel Mohamed oznanjati islam, so mohamedanski arabski osvajači priključili indijsko provinco Sind k deželi kalifa iz Damaska, od tam pa so prodirali proti zahodu, dokler jih niso zaustavili hrabri Radžputanci. Za tem so redko vpadali islamski, turški, perzijski in afganistanski osvajački pa so počasi zavladali skoraj vsej Indiji. Leta 1206 je pustolovski vladar Kutub, ki se je povzpел od kivienskega suznja do namestnika kalifa, ustanovil v Delhi samostojno muslimansko državo Hindustan. Toda islamski močitelji so v deželi ostali v znatni manjšini. Kljub večstoletnemu gospostvu se je mogel islam uveljaviti le v zahodnih pokrajinah, ki so mejile neposredno na islamske države in v Bengaliji, kjer je bilo prvotno prebi-

nasprotstva med obema narodoma. Po znanem načelu sedeli in vladajo se protežirali Indijci in podpihivali mohamedance. Vendar muslimani niso mogli dobiti nikakršne boljše zaposlitve. Postal so lahko le nosači, služabniki ali pometaji. Nekdaj vladajoči razred je postal narod dninarjev in slug. Med leti 1850 do 1860 je uspelo le enemu muslimanu, da so mu priznali njegov akademski poklic. Perzijski in arabski jezik se v šolah nista več poučevala in muslimani niso imeli dostopa na visoke šole. Na drugi strani pa muslimani niso hoteli sprejeti hindske vere, ker se jim je zdela malo-kovska.

Zadnji Golgoti je moral muslimanski narod prehoditi po osamosvojitvi Indije in po njeni razdelitvi v dve samostojni državi. Takrat se je namreč izvršilo pravo preseljevanje narodov. Skoraj 6 in pol milijona muslimanov se je preselilo iz Indije v Pakistan in okoli 5 in pol milijona Indijcev iz Pakistana v Indijo. Pri teh preseljevanjih so bili zelo pogosti neredi in spopadi, pri katerih je izgubilo življenje več kot pol milijona mohamedancev in približno prav toliko Indijcev. Mladi domonci se še zdaj ni izkopal iz začetnih težav, ki sta jih povzročila gospodarski nered in pomanjkanje strokovnjakov ob odhodu Angležev, vendar je že v tem kratkem času v vseh pogledih odločno napredoval. Kmalu po osamosvojitvi je sprejela pakistanska vlada pod vodstvom Liaqvata Ali kana 10-letni načrt za izgradnjo gospodarstva, ki pa je seveda v glavnem odvisen od tujih investitorjev, med katerimi sta poglavitna tekmeča angleški in ameriški kapital. Ta načrt je za sedaj odvisen tudi od sodelovanja inozemskih strokovnjakov, ki za odlične plače radi nudijo svoje usluge oziroma svoje znanje pakistanski vladi. Pri pomanjkanju lastnih denarnih sredstev in strokovnjakov je verjetno to edini način, s katerim vlada zdeležne čistih lahko upa, da bo v doglednem času izboljšala gospodarski položaj svoje dežele in s tem dvignila obupno nizko življenjsko raven svojega prebivalstva.

valstvo na nizki kulturni stopnji. Prav zaradi razlike v veri se kljub stoletnemu sožitju ni posrečilo, da bi se bili obe veliki kulturi mohamedancev in bramanov združili, čeprav sta se v marsičem zblizali. Mohamedanci so izobilikovali svoj jezik, ki je nekakša mešanica turškega, arabskega, perzijskega in indijskega jezika; hindski (indijski) jezik pa se je razvil iz sanskrita. Ker so bili iz verskih razlogov zakoni med muslimani in bramani prepovedani, se je prepaj med njimi stalno večal. Podjarmljeni Indijci so sovražili gosposkojude mohamedance in jih celo imeli za manjvredne. V 13. stoletju je bil velik prepoved hinduizma in domojubij pri Indijcih. Hindsko ljudstvo Maharatov in Radžputancev je prevzelo oblast v Indiji in nadomestilo vodstvo islama z bramanizmom. Začetek 18. stoletja pa je v Indiji zopet zavladal mohamedanec — turkmenski vladar Perzije Nadir šah, kar je še bolj podžgalo sovraštvo Indijcev do mohamedancev. Britanci, ki so leta 1761 postal s pomočjo vzhodnoindijske trgovske družbe popolni gospodarji Indijskega polotoka, so izrabili stoletno

TRI ZMAGE NAŠIH ATLETOV V ANGLIJI

Jugoslovanski atleti Pecelj, Ottenheimer in Sabolovič so imeli svoj tretji nastop v Angliji v delavskem naselju Sheffieldu, ki šteje okoli 500.000 prebivalcev. Poleg Jugoslovancev so nastopili še Nizozemci in Angleži. Vreme za tekmovalstvo ni bilo ugodno, ker je temperatura znašala samo 12 stopinj, poleg tega pa so tekli po travnatem terenu, ki ga naši atleti niso vajeni. Na mitingu, kjer je nastopilo okoli 400 tekmovalcev, so naši atleti zmagali v treh disciplinah. Pecelj je bil prvi na 100 in 220 jardov, Ottenheimer se je plasiral na prvo mesto v teku na eno

miljo. Sabolovič pa je bil tretji v teku na 880 jardov. Cas Pecija na 100 jardov je bil 10,5, na 220 jardov pa 23,7. Ottenheimer je v teku na eno miljo prišel prvi na cilj s časom 4:34. Njegova zmaga ves čas teka ni bila vprašljiva. Očinstvo je burno pozdravilo uspehe naših tekmovalcev, še posebno pa so gledalci z odobravanjem nagradili Pecija v teku na 220 jardov, ko je v nezadržnem finišu prehitel celo vrsto Angležev. Naši atleti so odpotovali v Glasgow, kjer bodo jutri nastopili na velikem atletskem mitingu.

ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA

Partizan premagal Železničarja

Na igrišču Ljube Serčerja v Šiški so sinoči košarkarji Partizana iz Beograda premagali ekipo Hjubljanskega Železničarja s 47:36 (25:17). Igra je bila zanimiva od začetka pa do konca. V obeh polčasih so igralci Partizana vsilili domačim svoj način igre. Gostje so dosegli večino košev iz tehih kombinacij.

Ce bi domači dosegli vsaj 50 procentov točk iz kazenskih metov, bi najbrž zmagali. Toda tudi ta rezultat je uspeh za košarkarje Železničarja, saj ima Partizan v svojih vrstah kar 5 državnih reprezentantov. Koše za Partizana so dali: Munkan 2, Engler 2, Marjanovič 12, Stančič 2, Loci 3, Blagojevič 9, Stojčević 3 in Novakovič 8. Za Železničarja so bili uspešni: Vozelj 10, Remić 4, Dvoržak 7, Feguš 5, Supančič 6, Brdnik 2 in Milost 2. Sodilni sta Minič iz Beograda in Erbenič iz Ljubljane. Gledalcev 1500.

V predtekmi je ženska ekipa komaj premagala ekipo Igralk Fizične srede šole iz Ljubljane z rezultatom 18:17 (13:9). Izgledi košarkaric Železničarja, ki bodo zastopale Slovenije v zvezni ligi, niso ravno najboljši.

PO IV. KOLU ZVEZNE LIGE V ODBOJKI

Krim in Partizan v vodstvu

Prva polovica pomladanskega prvenstva v zvezni ligi v odbojškarski ligi še ni dala slike moči udeležencev. Zdi se, da sta v zahodni skupini najmočnejša kandidata za prvo mesto Krim iz Ljubljane in Mladost iz Zagreba, to sta vsakemu od udeležencev se lahko primeri presenečenje, ki utegne položaj docela spremeniti. Na čelu lestvice je zavržen Krim s 4 dobitnimi tekmi. Druga in tretja mesta sta delila Lokomotiva in Mladost iz Zagreba s 4 točkami. Železničar, Kovinar in Polet imajo po 2 točki. Jedinstvo iz Cakovca pa je doslej izgubilo vse tekme.

V vzhodni ligi je zavržen v vodstvu Partizan pred Spartakom in Železničarjem, ki imajo vsi po 6 točk, vendar je Partizan odigral samo tri tekme. Sredi lestvice se je utrdila Crvena zvezda s 4 točkami, za njo pa so Zamatija s 2 točk, DIF iz Sarajeva brez točke. Tudi v ženski ligi je položaj še nerazčiščen. V vzhodni skupini vodi mariborski Polet s 6 točkami pred Železničarjem iz Ljubljane in Maribora in Krimom z dvema točkama ter Lokomotivo in Mladostjo iz Zagreba brez toč-

TURNIR ŽELEZNIČARJ

Jugoslavija : Belgija 9:0

Mošto jugoslovanskih železničarjev je v finalu evropskega turnirja železničarskih reprezentanc v Bruslju premagalo železničarsko reprezentanco Belgije 9:0 (5:0). V nedeljo 20. maja bo jugoslovanska reprezentanca igrala polfinalno tekmo proti francoski reprezentanci.

Wales : Švica 3:2

Mednarodna nogometna tekma med reprezentancama Walesa in Švice se je končala z zmago Walesa 3:2. Škotska : Francija 1:0

Škotska nogometna reprezentanca je v Glasgowu pred 75.000 gledalci premagala francosko reprezentanco z rezultatom 1:0 (0:0). Edini gol je dosegel Railey v 78. minuti.

EVROPSKO PRVENSTVO V BOKSU

Trije Jugoslovani v polfinalu

Včeraj so bile na evropskem prvenstvu v boksu četrtfinalne borbe. Naš zastopnik v lahki kategoriji Bulat je premagal Nemca Hugho po točkah in se plasiral v polfinalu. V petinih kategoriji je Radanov izgubil po točkah z Italijanom Dalosom, čeprav je bil boljši od njega. Dvoboj je namreč vodil italijanski sodnik. Za polfinalo so se plasirali: Bulat, ki se bo danes boksiral s Italijanom Vincentinom, Leković, ki se bo prav tako danes borsil s Švedom Arturinom ter Patijč, ki bo nastopil v soboto.

Državno prvenstvo v rokoborbi

V nedeljo 20. maja bo v Pančevu in Mariboru državno prvenstvo za posameznike v rokoborbi, na katerem bo sodelovalo 48 najboljših rokoborcev iz vse države. V Pančevu bo prvenstvo v bantam, lahki, srednji in teški kategoriji, v Mariboru pa v muški, peresno-lahki, welter in polteški kategoriji. V vsaki se bo borilo po 6 tekmovalcev. V vseh kategorijah bodo borbo zelo zanimive, ker je kvaliteta rokoborcev boljša kot lani.

Drobne zanimivosti

Naši alpski smučarji Dornik, Dornič, Stefe, Rustar, Vovk, Kunšič in Kmetič bodo 24. maja nastopili na Dobruču pri Beljaku. Prvo letošnje plavalno prireditev v Rimskih Toplicah je organiziral novoustanovljeni Celjski plavalni klub in se bo odvijal v Mariboru, kakor smo bili napovedali. Na motornih dirkah v Splitu je v skupini motorjev do 125 cm zmagal 15-letni Željko Zmeln, o katerem pravijo, da je kljub mladosti vozil kakor izkušen vozač. Italijanska nogometna reprezentanca bo okrepjena z igralcem »Inerija« Loranziom, ki bo verjetno nastopil v moštvi že 3. junija v Genovi proti Franciji.

Tako predstavljajo Angleži

ARTHUR WINT, 23-letni sin presbiterijskega duhovnika, njegova mati je Skotinja, prizna prednost dolgih in nekakih udov tropskega tipa. V Kingstonu na Jamajki, kjer je doma, ni kratkih oblačnih dni. Zivljenje na prostem in otroška leta, ki jih je preživel na pohodih in lovu v gozdovih, so vzgojili močnega in hitrega atleta. Zato ni naključje, da so tudi drugi barvanji ljudje (mulatji) kot Jesse Owens, Woodruff, Cornelius Johnson zmagali na olimpijadi. — Wint je visok skoraj 2 metra. Njegov slog teka spominja na Woodruffa in vzbuja misel, da ima vedno lahko tekmo misel, ki jo pa on sam odločno zanika.

Kratke šahovske vesti

V večeršnjem poročilu o turnirju v Pymontu se mora pravilno glasiti, da imata Aitken in Donner po 6½ točke.

NOVICE in zanimivosti z vsega sveta

Lahek zastlužek. Nedavno je Clark Gable sedel v foyerju newyorškega gledališča, Dama, ki ga je zagledala, je poklicala fotografja: »20 dolarjev vam plačam, če me fotografirate skupaj z Gableom. Umetnik, ki je to slišal, se je postavil zraven dame in rekel fotografu: »Tako, pritisni mi! Zlepa ne boste tako lahko zaslužili 20 dolarjev.«

Smeh je bolj enostaven kakor jeza. Veliko laže je smejati se, kakor napraviti jezen obraz. Vsaj tako je ugotovil ameriški profesor. Po njegovi ugotovitvi spravi smeh v gibanje samo 19 mišic na obrazu, medtem ko za jezni obraz mora sodelovati 57 mišic.

Zene z moškimi sekretarji. Devet žena, članic ameriškega kongresa, ima

svoje privatne tajnike; ne ženske, ampak moške. Tudi Margaret Chase, edina ženska, ki je članica ameriškega senata, ne dela pri tem izjeme. V Ameriki so nedavno z anketo ugotovili, da imajo moški raje ženske za tajnice, žene pa so bolj zadovoljne z moškimi sekretarji.

Tudi rekord. V Tennesseeju se je nedavno prebujilo dekle iz 12letnega spanja. Ko se je prebujila, so ji pripovedovali, kaj se je medtem zgodilo. »To je sijajno, je ponavljala in bila predvsem srečna, ker je prespala drugo svetovno vojno. Rekord v spanju je doseglo švedsko dekle, ki je zaspalo, ko je bilo staro 13 let in se prebujilo v starosti 32 let.

Prijave za nogometni pokal. Tekmovanje za nogometni pokal Jugoslavije bo letos izvedena še v širšem obsegu kakor prejšnja leta. Vsako moštvo bo imelo priložnost boriti se za častni naslov zmagovalca v pokalnem tekmovalstvu Jugoslavije. Zaradi velike udeležbe in pravilnega razporeda tekem je Nogometna zveza Jugoslavije dala republikanski nogometni zvezam rok za prijave do 15. junija.

V zvezi s tem naprosila Nogometna zveza Slovenije vsa društva in klube, ki se nameravajo udeležiti letošnjega pokalnega tekmovalstva, da se do 5. junija prijavijo na njen naslov.

Ureja uredniški odbor. Odg. urednik Sergej Vošnjak. Uredništvo in uprava: Ljubljana, Knažičeva ulica, telefon 55-22 do 55-28. Tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani. Poština plačana v gotovini.

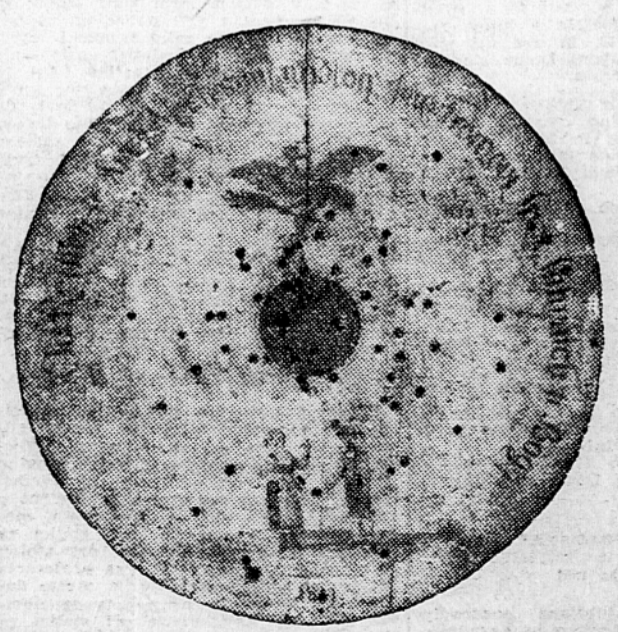

Nič več nista bila duhovščina in plemstvo edina šl. ritejla in posredovalca kulture. Zato pa je postala ta tudi prostnejša, bolj sveža in bolj ljudska, ne da bi mogli že kak izrazitejši nacionalni pečat. S svojo pisano raznovrstnostjo, življenjsko vsakdanostjo in nežalljivo robato, stjo je v tistem, skoraj nezavestnem odporu zoper priučeno, prisljivo in tujo latinsko in nemško učnost spominjala meščana na domačnost podeželja in ljudstva, iz katerega je izšel. Od tudi tolik uspeh in tako zanimanje za Linhartovo Zupanovo Micko, za njegovega Maticka in za slovenske kupčije, ki jih je na oder spravil Ziga Cozj. Seveda pa so v to domačo idilo pljuskali valovi večkega prosvetljenstva, ki sta mu bila za boga priroda in razum, za nebesa zemlja, lepota namesto bogoslužja in uživanje za cilj vsemu. Nenravnost se je širila in ž njo tudi razne bolezni (škrljavica in grobniška), pojavljajo se pustolovci (razpiti Casanova je zapeljal pošeno slovensko Lejziko), srečujemo povesne dekline, tudi najhujše zablode izvajljajo brez zardavanja le še odpustajoči smehljaji. Ravnodušni so postali ljudje do vere, zanemarjali so verske predpise ali pa so jih opravičevali

površno in zgolj zato, da so združevali z njimi svojo zabavo. V navado je prišlo seve tudi zasmehovanje duhovnih in redovnikov. L. 1791. Je neki stolonožca zmerjal šentjakobskega župnika za slepega in ničvrednega farja; dejal je, da bi šel rajši k vragu kot pa k njemu k spovedi. Mož je pretepal tudi svojo ženo, s katero ni živel kot se za zakonca spodobi. Ker je vrh tega grdo posval župana in občinske svetnike in je bil že večkrat resno posvarjen zaradi svojega malopridnega obnašanja, so mu na rotovžu prisodili sedem palic; ako ga te batine ne bodo izmordile, so mu zažugali, da izgubi službo stolonože.

Igra, smeh in ples, to je bilo geslo časa. A to ni bilo več veselje zdravega in krepkega človeka, marveč mrzljivi nemir bolnika in izrpanca, ki za življenje ne najde več pravega smisla. Neke za plemiča tudi za dobro ime meščana je bilo potrebno, da je znal plesati, jahati, sabljati se, streljati, silkati, igrati na spinet, keglati, kockati, kartati in šahirati. Praznovanja željna družba se je rada vozarila po Ljubljani, kjer so prirejali zlasti Ančkam za god vesele vožnje. Ubrano zvončkanje je pozimi opozarjalo pešca na tiho drsenje sank najčudovitejših oblik. Veselo je ošlo na lovu in na strelišču, kjer pa se niso vadihli toliko v streljanju, temveč so (podnevi in ponoči) izrabili vaje le kot priliko družabnega in veseljskega življenja.

Navadnemu človeku pa so bili v zabavo že letni sejmi, lutkovno gledališče, lajna, pustne šeme, cerkveno prošenje s pritrkavanjem zvonov in pokanjem topičev, božja pot, pomniki pod lipo in ples, božjne potice, velikonočni kolači in pirihi, polne sklode ob nedeljah, na

Strelska tarča (s slov. napisom: Odraden je svet železničarjev) nadlog. Smo. zvončkanje, spet zahvalen si Bog. 1814. — Les: Mestni muzej v Ljubljani.

nasilno pristrženo in umetne oblike tudi grmičevje v graščinskem parku. Pri velikem žofejnem čistjenju je bila na ta načla iztrebljena marsikava častiljiva starina, nikjer zapisana, za vedno izgubljena. Novoletno koledovanje so preganjali, češ da izziva nered, da je petje ob mrzu nezdravo, da so pesmi razudane in pohujšljive, božične, spomladanske in poletne kresove (ki segajo nazaj v našo pogansko dobo) so zatirali na rovaž varčevanja z lesom, enakopostavljanje mlajev, z odpravo samostanov in romarskih cervkva je propadlo premnogo zgodovinsko in umetnostno važnega inventarja.

Kresijski glavbar za Gorenjsko je že l. 1758. opozoril zemljiške gosposke in mesta na pojedine ob porokah, krstih in sedminah, kjer trajajo ženitovanja tudi po več dni in spravljajo ljudi v dolgove. Pojedine na sedmi dan po smrti se sprevrčajo v pravcate požrtije, združene z nekristianskim praznovanjem. V hiši umrlega namreč niso smeli zaigati ognja za peko kruha, da bi duša rajnega na ta dan ne trpela hudih muk; ko so postavili na mizo določene jedi, je prizgal vsak god svojo svečo, nekoliko so pomlili, nakar so zopet hrabro nadaljevali z žrtjem, Zoper te vraževerne razvade se je iznova obračala okrožnica notranjeavstrijskega gubernija iz l. 1786, ki pristavlja, da so na Kranjskem še vedno krajci, kjer je tudi najrevnejši prisiljen, da priberači vsaj en cekin, da more razdeliti med pogrebce kruh, znan pod imenom trenta. Okrožnica vabi tudi duhovščino k sodelovanju, da se odpravi razudanih in vraževernost, ki kaže na pomazkljivo pravno in versko vzgojo.